

og flere muligheder for og bedre redskaber til at bekæmpe og afdække dårligt psykisk arbejdsmiljø på virksomheder og i institutioner.

Det betyder imidlertid ikke, at vi i fremtiden undgår udstødning og nedslidning på det danske arbejdsmarked, og derfor er der også grund til – det har vi også taget hånd om i velfærdsforhandlingerne og velfærdsforliget – at sikre, at der bliver etableret og skabt øgede muligheder for at lave seniorpolitiske ordninger, der muliggør en gradvis tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet. Vi foreslår også, at der skal sørges for, at der skal være gode muligheder for det for borgere, som f.eks. kommer ud for en ulykke eller slides ned.

Derfor har Socialdemokraterne også lagt stor vægt på, at der fortsat skal være en rettighedsbaseret 5-årig efterlønsordning. Ved velfærdsforliget sikrede vi bred og langsigtet opbakning til det. Efterlønsordningen giver mulighed for, at hvis man op gennem tilværelsen oplever nedslidning, har man mulighed for at vælge at trække sig tidligere tilbage fra arbejdsmarkedet end ved den pensionsalder, der gælder for alle.

Dernæst har vi sikret en forbedring af efterlønsordningen med en fortrydelsesret, der betyder, at borgere, der har været på arbejdsmarkedet længe, helt op til 15 år, før de kan vælge at gå på efterløn, har mulighed for at tilmelde sig ordningen, hvis de af en eller anden grund har fravalgt den. Det betyder, at f.eks. på NNF-området, hvor slagteriarbejderne i meget stort tal har valgt ikke at tilmelde sig efterlønsordningen, så kun omkring 50 pct. af slagteriarbejderne er tilmeldt ordningen i dag, vil helt op omkring 90 pct. af slagteriarbejderne fremover have mulighed for at få efterløn.

Endelig har vi også lagt vægt på at fastholde og sikre ordninger og muligheder, der betyder, at mennesker, der bliver nedslidt, enten hjælpes tilbage eller sikres ordentlige muligheder, hvis de skulle blive udstødt fra arbejdsmarkedet. Det handler dels om sygedagpengelovgivningen, hvor vi har fremlagt forslag om at sikre, at mennesker ikke ryger ud af sygedagpengesystemet og over på kontanthjælp, før de enten er raske eller visiteret til fleksjob eller førtidspension.

Det handler også om at sikre og fastholde en god fleksjobordning, så mennesker, der af en eller anden grund har funktionsnedsættelse, fortsat kan blive på arbejdsmarkedet til ordentlige lønninger og på ordentlige vilkår. Hvis man skulle være så uheldig at blive fuldstændig uarbejdsdygtig, er det også vigtigt med en førtids-

pensionsordning, der betyder, at man har et anstændigt livsgrundlag.

Der er alt i alt tale om, dels at vi har systemer, som vi skal værne om og bevare, dels at vi med velfærdsaftalen sikrer en forstærket indsats for at undgå udstødning fra arbejdsmarkedet, og endelig at vi med efterlønsreformen giver øgede muligheder for, at en stor gruppe mennesker, der kan være udsat for nedslidning og udstødning, nu får mulighed for at tilmelde sig efterlønsordningen og får mulighed for at trække sig tidligere tilbage fra arbejdsmarkedet.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):
Hr. Jørgen Arbo-Bæhr har bedt om ordet for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Jeg kan jo huske, hvordan Socialdemokraterne efter efterlønsforringelserne var lidt stolte af, at de havde forhindret en efterlønsalder på 63 år og i stedet havde fået ordningen ændret, så den kun blev forringet til 62 år.

Kl. 12.10

Jeg mener at kunne huske, at Socialdemokraterne altid har gjort meget ud af at få indflydelse, og derfor kunne jeg egentlig godt tænke mig at høre hr. Thomas Adelskovs kommentar til, at efterlønsalderen ikke bliver 62 eller 63 år, men startende i 2025 pr. automatik bliver forhøjet hvert femte år, uden at der egentlig er nogen øvre grænse for, hvor langt man kan gå. Her er Socialdemokraterne jo sat fuldstændig uden for indflydelse, for beskæftigelsesministeren bestemmer fuldstændig suverænt over ordningen.

(Kort bemærkning).

Thomas Adelskov (S):

Jeg er enig med hr. Jørgen Arbo-Bæhr om, at Socialdemokraterne søger indflydelse. Vi har jo en ret stor vælgerskare, som forventer af os, at vi forsøger at skabe så mange forbedringer som overhovedet muligt og opfylde så mange af vores valgløfter som overhovedet muligt, og det bestræber vi os på at gøre. Det er selvfølgelig op til partierne selv at vælge, hvordan de vil forvalte deres mandater.

Men lad mig så sige, at vi sådan set ikke tror ret meget på, at beskæftigelsesministeren skal sætte sig ned med sin krystalkugle og vurdere, hvordan verden ser ud om 20, 25, 30, 40 år. Af det lovforslag, som vi skal behandle her i Folketingssalen på tirsdag, fremgår det i øvrigt klart